

Temeli 1976 yılında atılan binada Kırıkhan General Şükrü Kanadlı İlköğretim Okulu adıyla eğitim öğretim faaliyetlerini sürdüren okulumuz, faaliyetlerine 2012 yılı Haziran ayından itibaren Kırıkhan General Şükrü Kanadlı Ortaokulu adıyla 12 derslikte 1 Özel Eğitim Sınıfı ve 8 şube ile devam etmektedir. Okulumuz, 2018 yılında ise Okul Aile Birliğince alınan karar gereği okulumuz ismi, Ertuğrul Gazi Ortaokulu olarak değiştirilmiştir.

OKULUMUZA ADINI VEREN ERTUĞRUL GAZİ KİMDİR?

Kimliği ve hayatı hakkında bilinenler, birçoğu geç dönemlerde kaleme alınmış eserlere dayanır. Kendisiyle çağdaş olan Bizans tarihçisi Georgios Pachymeres ile XIV. yüzyıl Bizans tarihçilerinden Ioannes Kantakuzenos ve Nikephoras Gregoras'ın eserlerinde Ertuğrul Gazi'nin ismine rastlanmaz. Yine eserlerini XIV. yüzyıl ortalarında yazmış olan İbn Fazlullah el-Ömerî ile İbn Battûta gibi İslâm tarihçileri de Osman Bey'den bahsettikleri halde Ertuğrul Gazi hakkında hiçbir bilgi vermezler. Ona dair bilgiler, XV. yüzyıl başında yazılmaya başlanan ilk Osmanlı kroniklerinde yer alır. Bu kaynakların birçoğunda Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Bey'in babasının adının Ertuğrul olduğu ve Oğuzlar'ın Kayı boyuna mensup bulunduğu belirtilmektedir.

Ertuğrul Gazi'nin nesebi, kuruluştan 100-150 yıl sonra yazılmış söz konusu kaynaklarda değişik şekillerde Oğuz Han'a ve hatta oradan Nûh peygambere kadar götürülür. Osmanlı Devleti'nin ilk yılları hakkında hemen hepsi menkıbevi bilgilere boğulmuş olan bu kaynaklarda Ertuğrul Gazi'nin babasının adı iki ayrı şekilde belirtilmiştir. İlk Osmanlı tarihçilerinden Ahmedî, Enverî ve Karamânî Mehmed Paşa babasının Gündüz Alp olduğunu yazarlarken Oruç b. Âdil, Âşıkpaşazâde ve Neşrî gibi tarihçiler onun adını Süleyman Şah olarak kaydetmişlerdir. Bu ikinci kaynak grubunda verilen bilgilerin doğru olmadığı bugün kesinleşmiş gibidir. Nitekim ele geçen Osman Bey'e ait bir sikkede "Osman b. Ertuğrul b. Gündüz Alp" ibaresinin bulunması bu fikri daha da güçlendirmiştir.

Tarihî an'aneye göre hükümdar çıkaran beş Oğuz boyundan biri olan Kayılar'a mensup Ertuğrul Gazi'nin ataları, Anadolu'nun ilk fethi sırasında Sultan Tuğrul Bey ve Alparslan'ın emirlerinin maiyetinde olarak önce Ahlat bölgesine gelmişler ve buradan Anadolu'ya yapılan gazâ ve fütihat hareketlerine katılmışlar, daha sonra Ahlat emirlerine bağlanıp onların maiyetinde Gürcüler'e ve Trabzon Rum İmparatorluğu'na karşı savaşmışlardı. XIII. yüzyıl başlarında Ahlat'ın Eyyûbîler'in eline geçmesi ve ardından Moğollar'ın Ahlat bölgesini istilâsı üzerine Mardin'e gelerek kendileri gibi Kayı boyuna mensup bulunan Artukoğulları'na bağlandılar. Burada bir müddet kaldıkları anlaşılın Gündüz Alp ve beraberindeki Türkmenler, Moğollar'ın Mardin ve çevresini yağmalaması sonucunda bu bölgeden de ayrılarak Anadolu içlerine doğru hareket ettiler. Bu sırada Malatya civarında yaşayan Germiyanlılar Kütahya bölgesine geldikleri gibi Gündüz Alp idaresindeki Kayılar da batıya göç ederek önce Erzurum yakınlarındaki Pasinler ovasına, Sürmeliçukur'a yerleştiler. Kayılar'ın Pasinler'e gelmesinden kısa bir süre sonra Gündüz Alp'in hastalanarak vefat ettiği ve yerine oğlu Ertuğrul Gazi'nin aşiretin başına geçtiği anlaşılmaktadır.

Yine tarihî an'aneye göre Moğol saldırılarının bu bölgelerde de hissedilmesi üzerine ağabeyleri Sungur Tegin ve Gündoğdu'nun Ahlat'a geri dönmelerine rağmen Ertuğrul Gazi kardeşi Dünder Bey ile beraber batıya doğru hareket etti. Sivas yakınlarına gelip konakladığında burada Selçuklu ordusu ile büyük bir Moğol birliğinin savaştığını ve Moğollar'ın Selçuklu ordusunu bozma üzere olduğunu gördü. Ertuğrul Gazi Selçuklu ordusuna yardım edince savaşın seyri değişti ve savaşı Selçuklular kazandı. Sadece Neşrî'nin Cihannümâ'sında kaydedilen bu savaşın Selçuklu Sultanı I. Alâeddin Keykubad ile Hârizmşahlr arasında yapılan Yassıçimen Savaşı (1230) olduğu da söylenmektedir. Savaşın sonra Alâeddin Keykubad Ertuğrul Gazi'ye yardımlarından dolayı iltifatlarda bulunarak hil'at giydirdi ve Selçuklu ülkesinde yaşamak için göç ettiklerini öğrenince Ankara yakınlarındaki Karacadağ ve çevresini ona verdi (1230).

Ertuğrul Gazi Karacadağ'da bir müddet kaldı, ardından da oğlu Savcı Bey'i (Saru Yatı) Sultan Alâeddin Keykubad'a göndererek ondan yeni yurt istedi. Osmanlı kaynaklarına göre sultandan gerekli izni aldıktan sonra belki de daha verimli topraklar elde etmek üzere batıya doğru hareketle Bizans sınırlarına kadar gelerek Söğüt dolaylarına, Aşağı Sakarya havzasına yerleşti. Burada Bizans sınırlarındaki kasaba ve köylere karşı akınlar düzenlemeye başladı. Bu sırada I. Alâeddin Keykubad ülkesinin batı sınırlarını itaat altına almak amacıyla Bizans topraklarına bir sefer düzenledi. Konya'dan 1231 yılında hareket eden ordu Sultanöyüğü'ne (Eskişehir) geldiğinde Ertuğrul Bey de maiyetiyle birlikte buraya gelerek sultana katıldı. Selçuklu ordusuyla Nikaia (İznik) Rum İmparatoru Teodoros Laskaris'e bağlı birlikler arasında bugünkü Pazaryeri ile Bozüyük arasındaki Ermeniderbendi denilen yerde yapılan savaş, Ertuğrul Bey'in emirindeki akıncı süvarilerinin başarılı mücadelesi sonucunda Selçuklu ordusu kazandı. Bu haber Sultanöyüğü'nde bulunan Alâeddin Keykubad'a ulaştığında sultan çok sevindi ve Ertuğrul Gazi'yi taltif ederek Eskişehir ve çevresini kendisine verdi.

I. Alâeddin Keykubad bu zaferden sonra bölgenin önemli merkezlerinden olan Karahisar'ı (Karahisar) kuşattı, ancak bu sırada Moğollar'ın Anadolu'ya girdikleri haberini alınca şehrin muhasarasını Ertuğrul Gazi'ye bırakarak geri dönmek zorunda kaldı. Ertuğrul Gazi ve beraberindeki Türkmen beyleri uzun süren bir mücadele sonucunda Karahisar'ı ele geçirdiler (629/1231-32). Şehrin tekfurunu yakalayıp elde edilen ganimetin beşte biriyle birlikte Sultan Alâeddin Keykubad'a gönderdiler. Ganimetin geri kalanını da gaziler arasında paylaştırdılar. Ertuğrul Gazi Karahisar Kalesi'ni ele geçirdikten sonra Söğüt üzerine yürüyerek Osmanlı Beyliği'nin ilk başşehri olan bu yere de hâkim oldu. Onun bu başarıları sonucunda Selçuklu Sultanı Söğüt ve çevresini kendisine yurt olarak verdi.

Ertuğrul Gazi Söğüt ve çevresine yerleştikten sonra Bizans sınırı boylarında bulunan diğer uç beyleriyle birlikte mücadeleyi sürdürdüğü gibi komşu Rum beyleriyle (tekfurlar) dostluk kurmaya da çalıştı. Özellikle Belocome (Bilecik) ve Melangeia (Lefke, bugünkü adı Osmaneli) tekfurları Ertuğrul Bey ile gayet iyi geçiyorlardı. Ertuğrul Gazi, kendisi gibi Kayı Türkleri'nden olup Selçuklular'ın Kastamonu uç beyi olan Hüsâmeddin Çoban'ın oğulları ile de dostane münasebetlerde bulunuyordu. Bu şekilde kışları Söğüt'te, yazları da Domaniç yaylalarında geçiren Ertuğrul Gazi zaman zaman Bizans sınırlarındaki bölgelere akınlar düzenliyordu. Onun Bizans'a karşı yaptığı bu akınlar sırasında çevrede bulunan Akça Koca, Samsa Çavuş, Kara Tegin, Aykut Alp ve Konuralp gibi tecrübeli uç beyleri de etrafında

toplanmışlardı. Böylece Söğüt'e yerleşmiş olan Kayı aşireti her geçen gün biraz daha büyüyerek kuvvetlendi. Osmanlı kaynaklarındaki rivayetlere göre Batı Anadolu'da Anadolu Selçukluları'na bağlı bir uç beyi olarak faaliyetlerini sürdüren Ertuğrul Gazi, Cimri olayından sonra Bizans sınırlarına gelen Selçuklu Sultanı III. Gıyâseddin Keyhusrev'i karşılamış ve ona bağlılık bildirip hediyeler takdim etmişti (1279). Bu tarihten sonra Ertuğrul Gazi'nin oldukça yaşlandığı ve Kayı aşiretinin idaresini oğlu Osman Bey'e bıraktığı anlaşılmaktadır. Muhtemelen bu son tarihten kısa bir süre sonra da doksan yaşını aşmış olduğu halde vefat etmiştir (680/1281-82). Ölüm tarihi olarak 1288 veya 1289 yılları da verilmektedir. Türbesi Bilecik ili Söğüt ilçesinin 1 km. doğusunda Söğüt-Bilecik yolu üzerinde bulunmaktadır. Kayı aşiretine mensup olanlar ve özellikle Karakeçili aşireti Ertuğrul Gazi'nin ölümünden sonra onun türbesini mânevî bir ziyaret yeri haline getirmişler ve yıllarca burayı ziyaret ederek şöenler tertiplemiş, cirit, güreş gibi millî oyunlarla atalarını anmışlardır. Ertuğrul Gazi'nin türbesi bugün de aynı şekilde ziyaret edilmekte ve Söğüt'te her yıl şenlikler düzenlenmektedir.

